

Silůvky, 14. 8. 2016, 12. neděle po Trojici
Litomyšl, 12. 8. 2018, 11. neděle po Trojici
Pustá Rybná, 8. 9. 2019, 12. neděle po Trojici

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

INTROIT Ž 71, 1-5

PÍSEŇ č. 198 Pod ochranou nejvyššího (182 Pán Bůh je síla má)

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane, přicházíme a chceme naslouchat tvému oslovení, chceme společně vyjádřit svou vděčnost, že ses nás ujal a dal nám příležitost jít tvou cestou. Není to jednoduché. Naše myšlenky, problémy a rozum jsme postavili na první místo a nemůžeme se jen tak jednoduše ztišit a naslouchat. Děkujeme, že přes naši nesoustředěnost nám i dnes tuto příležitost nabízíš. Přijmi nás v naší nesoustředěnosti, a přece odhodlanosti nechat tě přijít ve tvém oslovení, které je pravda i život. Uč nás slyšet tvoje starostlivá i varovná slova. Ať nás zasáhnou k proměně našich životů na každý nový den. Ať nás spojují s tebou i se všemi, s kterými jsme přišli na toto místo. Duchu svatý svou mocí při nás buď a rozhojní Otcovo požehnání. Amen.

1. ČTENÍ: Ex 4, 10-17

PÍSEŇ č. 379 Stvoř srdce čisté (S 359 V království Božím)

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane náš, dárce života, k Tobě se obracíme jako k tomu, který vede na cestu dobrou, jako k tomu, který nedává za pravdu lhostejnosti, netečnosti, beznaději a nestálosti, jako k tomu, který miluje člověka a straní životu. A chceme Ti děkovat, že jsme Tě právě takového mohli poznat jako Boha, který pomáhá člověku k radosti, který dává sílu k životu, který vodí po stezkách spravedlnosti. Děkujeme Ti, že ty nám skrze své slovo ukazuješ k životu, jenž není slepý a jednostranný, že nám ukazuješ k životu, který vnímá a vidí nejen sebe, ale i druhé, že nám ukazuješ k životu, kde je místo i pro pokoru a tajemství, kde je místo pro údiv, překvapení a radost.

Děkujeme Ti, že se můžeme radovat z blízkosti druhých, ze všech dotyků lásky a porozumění, ze všech stop naděje, která se nevzdává a nedává místo resignaci, která i uprostřed zlého dovede vyhlížet i pracovat k lepšímu příštímému.

Děkujeme Ti, že z Tebe můžeme čerpat sílu i tam, kde je nám těžko, kde nám síly scházejí, že v Tobě můžeme spočinout a u Tebe nalézt pokoj i tehdy, když jsme přepracovaní, netrpěliví a plní neklidu, i tehdy, když s námi zmítá vítr libý neb odporný.

Ano, vyznáváme, že v Tobě mnoho získáváme, že v Tobě jsme mnohým obdarováni. A proto Tě prosíme, pomoz nám, abychom i my dovedli takto obdarovávat, abychom i my byli schopni štědrosti, milosrdenství, lásky a pomoci, abychom v Tvém Duchu dovedli žít. Dávej nám k tomu, prosíme víru, naději i lásku. Amen.

POSLÁNÍ Za 8,14-17; (Jk 5,13-15)

POŽEHNÁNÍ Ž 121,5-8

PÍSEŇ č. 489 Tvé požehnání, dobrý Otče, (485 Král věčný)

TEXT kázání čteme v Markově evangeliu, kapitole 7., verši 31.-37.

Milí přátelé v Kristu, bratři a sestry,
textu pro dnešní neděli, o uzdravení hluchoněmého, předchází oddíl o víře pohanské, syrofenické ženy, která Ježíše prosí, aby vyhnal zlého ducha z její dcery. Ten ji nejdřív odbyde s tím, ať napřed nasytí své děti, než bude drobtů z chleba házet psům, čímž říká, že evangelium je tu jen pro děti Izraele, jen pro ty vyvolené, zatímco pohané jsou něco jako nečistá zvířata, žijí jako psi a předně přece musejí být nasyceni děti. Ona žena se však nedá a Ježíši odpoví, že i psi pod stolem jsou živí z drobtů po dětech, tak proč bychom nemohli být zachráněni i my, pohané... Na což se jí dostalo pádné odpovědi, aby šla domů, „ten ďábel z tvé dcery už vyšel“. Když se tam vrátila, našla dítě ležet na posteli a zlý duch byl pryč. A my se od pohanské ženy a jejího nemocného dítěte zbavených jejich trápení můžeme přesunout dál, k pohanskému muži, abychom měli lidskou rodinu celou, kompletní.

Ježíš se totiž z území Týru, kde se setkal právě s tou Syrofeničankou, vrací ke Galilejskému jezeru a jde přes Sidón doprostřed Deseti měst, opět do pohanského prostředí. Sotva se tam objeví, už k němu vedou hluchého a špatně mluvícího člověka a prosí ho, aby

na něj vložil ruku, uzdravil ho dotekem, podal mu svou pomocnou ruku.

Ten na to však jde ještě trochu jinak. Především si hluchoněmého vezme stranou od zástupu, stranou davu, před nímž se už stejně v duchu uzavřel a nyní, s pomocí Ježíše, i fyzicky. Proč? Co způsobuje, že se člověk uzavírá před svým okolím, před druhými lidmi? V případě hluchého nejspíš to, že nic neslyší, nemůže je poslouchat, ale platí to i pro nás, kteří slyšíme, i když občas jen nerozumíme? Myslím, že ano. Četli jsme, že ho k Ježíši přivedou, oni, ti ostatní, a prosí ho, aby na něj vložil ruku. Aktivita je jasně na straně davu, zástupu lidu, který hluchého mezi sebou nechce a když někdo někoho nechce, tak tomu někomu často nezbyvá nic jiného než se před nimi uzavřít, čemuž Ježíš napomůže tím, že si ho vezme stranou úplně. Ostatně v tichu je tomu člověku svým způsobem lépe, neboť masa lidí často bývá plná tvrdých slov a v ní nemůže být dobře nikomu. Ježíš ho vede do klidu, kde budou jen sami dva, s nikým nebudou mít co do činění, kde budou spolu jen před Boží tváří. Jsme svědky toho, jak je někdy důležité, ba životodárné, být občas trochu stranou všeho dění, všech lidských řečí, získat odstup od světa kolem. Aby člověk mohl přijít sám k sobě.

Ježíš hluchoněmému vloží své prsty do jeho uší, snad aby tam našel nějaký průchod, skulinu, již se otevřou, pak vezme slinu

ze svého orgánu řeči a přenesse ji na jazyk toho muže. Vlastní slinou se dotkne jeho jazyka. Jde přitom o poměrně intimní způsob uzdravování, který člověku dělá dobře. Ježíš, než něco řekne, nejdřív se člověka dotkne, promluví řečí hluchoněmého, který nic říkat nemůže.

A vzhledne k nebi. Nebe je pramenem svěžesti, z nebe nám svítí slunce, případně padají kapky často životodárné vody, v nebi je i Boží trůn, pravdy hlavní sídlo a Ježíš pozvednutím svých očí k nebeské moci hledá sílu k dalšímu životu. Ať v něm, Bože, prosím, najde sílu i tento muž. Ať se zbaví i svého strachu z lidí, ať mu i oni porozumí.

Ježíš přitom vzdychá, čteme, že povzdechl. Vyjadřuje povzdech celého stvoření nad lidskou hluchotou: „Otče, prosím Tě, shlédni na našeho hluchoněmého a smiluj se nad ním.“ „Effatha!“ „Otevři se, sluchu hluchému, řeči němému.“ Otevři se, nebe, pro člověka, otevři se, člověče, nebi, Boží podivuhodné moci i druhým lidem, otevři se, ať se Ti vrátí sluch i řeč, ať se Ti uvolní Tvou hluchotou spoutaný jazyk, pouto, co Tvůj jazyk svazuje.

V prvním čtení jsme slyšeli, jak se Mojžíš vymlouval před svou cestou do Egypta, odkud měl vyvést zotročený izraelský lid. Říkal, že ho stejně nebudou poslouchat, nebudou mu věřit, že ho posílá Hospodin. Ten se ho snaží přesvědčit proměnou hole v hada a

zpět, zmalomocněním a opětovným uzdravením jeho ruky a konečně vylitím vody z Nilu na suchou zem, kde se z ní stala krev, než mu Mojžíš řekne, že sám především nikdy nebyl a není ani nyní, když k němu Hospodin mluví, nijak výmluvný. Na což mu Hospodin opáčí, že je to přece Hospodin, kdo dává člověku ústa, a že bude s ním a mluvit ho už naučí. Mojžíš se však stále brání, až se objeví jeho bratr Áron, který mluvit umí, jen mu Mojžíš bude radit, co má říkat, Hospodin bude s nimi oběma a bude je poučovat, co mají i učinit. Áron bude k lidu mluvit místo tebe a ty budeš konat znamení svou holí. Hospodin Mojžíšovi mimo to říká, že je to on, Hospodin, kdo působí, že je člověk němý nebo hluchý neboli hluchoněmý, ale je to i on, kdo je s lidskými ústy a člověka učí, co má říkat.

V našem příběhu o uzdravení hluchoněmého němý nakonec skutečně promluví. Otevře se mu sluch, uvolní se pouto jeho jazyka a člověk mluví správně, tj. zřejmě hlavně srozumitelně. Konečně mu je rozumět. A Ježíš slyší, že to bylo dobré, zejména od ostatních, od lidí, kteří němému nerozuměli a teď, skoro najednou, slyší všichni všechno. A to je dobré, Ježíš činí dobře, když i hluchým dává slyšet a němým mluvit. Sice všem hned říká, nařizuje, naléhá, aby nikomu nic neříkali, aby se celá věc utajila, jenže čím více přikazuje, tím více rozhlašují. Patrně s tím začne ten uzdravený, který konečně může mluvit a celý jen září, jeho zpráva se šíří do všech kout světa a

všichni se tomu diví předávající vzkaz o Ježíšově uzdravení hluchoněmého dál a dál. Nová píseň o Ježíšových dobrých činech, jaká dává hluchým sluch a němým řeč, se šíří nezadržitelnou rychlostí, vzniká přitom v pohanské krajině Deseti měst a dostává se i národům mimo Izraele. Boží dobrota nezná hranic.

Ježíš i člověku pohanskému ukazuje, kde je ta cesta, pravda a život. Nechává ho poznat, že nemusí být nutně součástí davu, může být sám sebou, sám svůj a mluvit správně, když se nechá Ježíšem vést k poznání sebe sama, své vlastní existence na tomto světě. Slyšeli jsme, že aby se Ježíši opravdu mohlo podařit hluchoněmého uzdravit, vzal si ho stranou, od lidí, do svého soukromí. Nechal ho poodstoupit, získat od těch tvrdých lidských řečí, kvůli nimž je ticho takřka blahodárným balzámem na duši, jakýsi odstup, nadhled. Otevřít se vlastnímu naslouchání, vlastní řeči a v Bibli čteme správnému mluvení. Slovu rovnému, nepokřivenému, jasnému. Umožňujícímu získat ke slovu a k lidem nový vztah.

Základem úspěchu Ježíšova uzdravování i toho, jak rychle se ta zpráva roznese, je jeho nový vztah k člověku. Až uvolněnému sluchu a vlastní řeči umožňuje Ježíš vrátit se ze světa lidského ticha mezi lidi. V původně hluchoněmém, jenž je Ježíšem uzdraven, otevřou se mu uši a uvolní jazyk, se překonává strach z lidí, z tvrdého lidského slova, jež díky zásahu vyšší moci, díky tomu, že se člověk

otevívá, proměňuje a poznává, že již nemusí být sám svůj, ale i on může patřit svému Pánu nalezenému v Kristu Ježíši.

Celý příběh o Ježíšově uzdravení hluchoněmého nám může být svědectvím, že každý člověk má šanci, i hluchý pohan. Jenže, pořád se zde mluví o pohanech, a kterak se jim dostává dobré zprávy, co všechno Ježíš dobře činí, ale pokusme se zamyslet nad tím, proč vzít vážně Ježíšův příkaz, aby nikomu nic neříkali. Zkusím nyní ten příběh obrátit naruby. Je jasné, že Ježíšův několikanásobný příkaz nikomu nic neříkat způsobuje, že se to tím více roznese a dosvědčí nezadržitelnost Ježíšovy moci, ale proč na to hned upozorňovat a roznášet dál. Copak by se to opravdu nemohlo, ba nemělo utajit? Zkusme si představit, že by se o Ježíšových dobrých činech, v tomto případě daru sluchu hluchému a řeči němému, nikdo další nedozvěděl. Co když rozhlašovat, jak tu Ježíš uzdravuje a dává pohanům poznat, že to jde i jinak, je opravdu špatně. Víme, že to Ježíš říkal hlavně proto, že tušil, co se asi tak stane, že po něm třeba půjdou a on bude mít problém. Jenže tak to nejde, každý dobrý skutek musí jít ven, jen je někdy dobré o něm chvíli přemýšlet. A nezapomínat na ty, kteří jsou opravdu i jen obrazně napořád hluchoněmi, neslyší nás a my jim nerozumíme.

PÍSEŇ č. 452 Za dar Slova